

УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Т.О. Нагавичко, ас.

Національний університет харчових технологій

За сучасних умов господарювання розвиток ринкової економіки прямо пропорційно залежить від розвитку підприємництва в Україні. Адже на ефективній діяльності підприємств базується оцінка позиції країни серед інших країн та відображається її успішність. На результативну роботу підприємств впливає ряд факторів, зокрема, найважливішим з них є управління. Саме відповідний рівень управління і є запорукою процвітання підприємства.

Процес управління являється ціленаправленим впливом на певну групу людей задля досягнення поставлених цілей підприємства.[2] А цілями підприємства, як ми знаємо, є отримання позитивного результату від своєї діяльності. Таким чином, мова йде про управління результативністю діяльності підприємства.

Управління результативністю за Гері Кокінзом – це втіленням стратегії підприємства в життя, перетворення планів в конкретні результати. Управління результативністю дозволяє кількісно оцінити результативність планування витрат за допомогою ключових показників ефективності, отриманих із стратегічних карт та збалансованих систем показників.[1]

Управління підприємствами можна здійснювати по-різному, дотримуючись тих стратегій і тактик, які найкраще відповідають тому середовищу та ситуації в якій знаходиться суб'єкт господарювання.[3] Проте, для того, щоб управління було ефективним необхідно повністю володіти інформацією про об'єкт, тобто провести попередню оцінку результативності діяльності підприємства.

Автором запропонована система управління результативністю діяльності підприємств, яка базується на критеріях, що її визначають. Виділено чотири основні критерії, які також оцінюють результативність діяльності підприємства:

прибутковість, продуктивність, ефективність використання ресурсів та конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Одним з основних кількісних критеріїв, що визначає результативність діяльності підприємства є його прибутковість, оскільки підприємство самостійно несе відповідальність за результати своєї діяльності, найголовнішим аспектом його функціонування, існування та подальшого розвитку є прибуток.

Прибуток – це та частина виручки, що залишається після відшкодування всіх витрат на виробничу та комерційну діяльність підприємства. Характеризуючи перевищення надходжень над витратами, прибуток виражає мету підприємницької діяльності і береться за головний показник її результативності.

Таким чином, прибутковість виражає позитивну діяльність підприємства за певний період та характеризується співвідношенням кінцевих результатів до витрат, необхідних для їх отримання та ресурсів, які були витрачені в процесі виробництва.

Наступним критерієм, який бере участь в оцінюванні результативності діяльності підприємства є продуктивність. Вона показує яким чином підприємство в процесі своєї діяльності розподіляє ресурси. Метою підприємства є використання як найменшої кількості ресурсів при виробництві певного обсягу продукції, робіт чи послуг в динаміці. Продуктивність визначається як співвідношення кількості виготовленої продукції чи обсягу виконаних робіт до ресурсів, які необхідні для їх створення.

Наступним критерієм, який оцінюється при визначенні результативності діяльності підприємства є ефективне використання ресурсів. Він визначається у вмінні підприємства раціонально використовувати обмежені ресурси в часі. Даний критерій можна розрахувати шляхом співвідношення величини використаних ресурсів в звітному періоді до попереднього періоду. Ще ефективність використання ресурсів визначають як характеристику вартості ресурсів, які були витрачені на діяльність з метою збереження відповідної якості.

Останнім з кількісних критеріїв є конкурентоспроможність підприємства на ринку, який відображає правильність політики підприємства щодо зайняття відповідного місця серед конкурентів. Даний критерій розраховується шляхом порівняння кількісних співвідношень критеріїв прибутковості, ефективності використання ресурсів та продуктивності з відповідними критеріями підприємств-конкурентів.

Автор вважає, що дослідивши та оцінивши запропоновані критерії, можна виявити слабкі сторони суб'єкта господарювання та оперативно відреагувати на проблему. Таким чином, після проведеної оцінки, управління здійснюватиметься якісно та результативно, що призведе не тільки до покращення позицій на ринку, а й позитивно вплине на розвиток економіки країни в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кокинз Г. Управление результативностью. Как преодолеть разрыв между объявленной стратегией и реальными процессами. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 315 с.
2. Лукьянченко Н.Д., Шаульская Л.В. Управление развитием организации с использованием социальных факторов. – Д.: ДонГУ, 1999.
3. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. – М.: Дело, 1992. – 702 с.